

המחלקה להנדסת מערכות מידע

1. רקע כללי
2. חברי הסגל האקדמי
3. תכנית לימודים לתואר ראשון (B.Sc)
 - 3.1 מגמות לימוד לתואר ראשון
 - 3.2 תוכנית למצטיינים – ממד"ע
 - 3.3 תוכנית להנדסת תוכנה
4. תכנית לימודים לתואר שני (M.Sc)
 - 4.1 תכנית לימודים לתואר שני באבטחת המרחב המקוון
 - 4.2 תכנית לימודים לתואר שני עם מיקוד בכריית נתונים ובינה עסקית
 - 4.3 מסלול מהיר לתואר שני – מית"ר להנדסה-מצטייני תואר ראשון
5. תכנית לימודים לתואר שלישי (Ph.D)

1. רקע כללי

הדיסציפלינה של הנדסת מערכות מידע עוסקת בניתוח, עיצוב, פיתוח, הטמעה וניהול של מערכות מידע ממוחשבות בארגונים ובחברה. מטרת תכנית הלימודים בהנדסת מערכות מידע להכשיר מהנדסים איכותיים שיכולים להשתלב בכל שלבי הפיתוח והתפעול של מערכות מידע ממוחשבות.

תכנית הלימודים מספקת לתלמידים עקרונות וטכניקות המהווים בסיס ידע עיקרי לאנשי מקצוע במגוון תפקידים במערכות מידע ממוחשבות בסביבה הטכנולוגית המודרנית. הלימודים בתחום המקצועי של הנדסת מערכות המידע כוללים נושאים יסודיים בתחום כגון: ניתוח ועיצוב מערכות ובסיסי נתונים וכן קורסים הקשורים לטכנולוגיות מידע מתקדמות כגון: אחזור מידע, כריית נתונים, אבטחת מידע, מערכות מידע רפואיות, בסיסי נתונים מבוזרים, למידת מכונה ועוד.

בוגר הנדסת מערכות מידע עשוי למלא תפקידים מגוונים בתחום, כגון: אפיון צרכי מחשוב של ארגונים, ניתוח ועיצוב של התכנה, מנשקי המשתמשים ובסיסי הנתונים, תכנות, הטמעה, אבטחה, ניתוח נתונים, וכן תפעול וניהול של יחידות מחשב ומערכות מידע.

מהנדס מערכות מידע עשוי לעבוד בארגונים שונים במגזר הפרטי והציבורי שבהם מפתחים ומשתמשים במערכות ממוחשבות, ובהם: בתי תכנה, חברות ייעוץ למחשוב, משרדי ממשלה, בנקים, חברות כספים וביטוח, מפעלי תעשייה, מוסדות רפואיים, ארגוני שיווק ומסחר אלקטרוני, אוניברסיטאות ומוסדות מחקר. לאור כל זאת, ברור שתכנית הלימודים בהנדסת מערכות מידע היא בין-תחומית וכוללת, בנוסף לקורסים בתחום הנדסת מערכות המידע, גם מגוון רחב של קורסים בתחומי מדעי המחשב, מתמטיקה, סטטיסטיקה, מדעי ההנדסה ומדעי הניהול והכלכלה.

פרטים נוספים על המחלקה, תכניות הלימודים, חברי הסגל, תחומי המחקר, המעבדות ועוד ניתן למצוא באתר האינטרנט של המחלקה: <http://www.ise.bgu.ac.il/>

2. חברי הסגל האקדמי

ראש המחלקה

ברכה שפירא

פרופסור מן המניין

יובל אלוביץ'
יובל שחר
מרק לסט
ליאור רוקח

מרצה בכיר

ארמין שמילוביץ'
ארנון שטורם
יעקב (קובי) גל
גיא שני
מאיר קלך
יוסי אורן
רוברט מושקוביץ'
אסף שבתאי

פרופסור חבר

נעם טרקטינסקי
ברכה שפירא
אריאל פלנר

מורה בכיר

מירב טייב מימון

מרצה

רמי פוזיס
רוני שטרן

חברי סגל בגמלאות פרופסור אמריטוס פרץ שובל

מינויים משותפים

טל שי

3. תכנית לימודים לתואר ראשון (B.Sc.)

תכנית התואר הראשון (B.Sc.) בהנדסת מערכות מידע היא ארבע שנתית (8 סמסטרים), במהלכן צובר התלמיד 160 נקודות זכות (נק"ז בד"כ שוות-ערך לשעת הרצאה או לשתי שעות מעבדה/תרגיל). בסמסטרים הראשונים מקבל הסטודנט רקע בסיסי במקצועות מדעיים, ובכללם מדעי המחשב. מתמטיקה, סטטיסטיקה ועוד. החל מהשנה השנייה התכנית כוללת מגוון רחב של קורסים בתחום של הנדסת מערכות מידע. השנה הרביעית כוללת גם מגוון של קורסי בחירה במערכות מידע וכן פרויקט מסכם שנתי שבו נדרש התלמיד לבצע עבודה מקיפה ואינטגרטיבית. המחלקה מעודדת את הסטודנטים להמשיך את לימודיהם לתארים מתקדמים.

במסגרת תכנית הלימודים לתואר ראשון, המחלקה מאפשרת לסטודנטים הרוצים בכך להתמחות במגמות לימוד ייחודיות: ניתוח ועיצוב מערכות, אבטחת מידע ולוחמת מידע, בינה עסקית וכריית נתונים ובינה מלאכותית. במסגרת המגמות סטודנטים יבחרו את קורסי הבחירה שלהם מתוך רשימה ייעודית למגמה. בסמסטר ב' בשנה השלישית ללימודיהם יוכלו ללמוד קורס בחירה אחד ובשנה הרביעית ללמוד קורסי בחירה נוספים (חלקם ברמה של תואר שני בתחום), וכן יבצעו פרויקט מסכם הקשור לנושא המגמה. פירוט המגמות בהמשך המסמך.

ה'-הרצאה, ת'-תרגיל, מ'-מעבדה, נק"ז-נקודות זכות

שנה א

סמסטר א

מס' מקצוע	שם מקצוע	ה'	ת'	מ'	נק"ז	מקצוע חובת מעבר	מקצוע צמוד
15315051	אנגלית מתקדמים *2	4	-	-	2.0		
20119281	מבוא לאלגברה לינארית ג'	3	1	-	3.5		
20119751	חדו"א למע' מידע 1	4	2	-	5.0		
20211041	מבוא לתכנות (Java)	4	2	-	5.0		
36010011	הכרת הספרייה	1	-	-	0.0		
37211101	מבוא למע' מידע ושימושי מחשב	3	-	2	3.5		
	סה"כ:	19	5	2	19.0		

סמסטר ב

מס' מקצוע	שם מקצוע	ה'	ת'	מ'	נק"ז	חובת מעבר	מקצוע צמוד
20119651	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	-	5.0		
20119761	חדו"א למע' מידע 2	4	2	-	5.0	20119751	
20211051	יסודות מבני נתונים	4	2	-	5.0	20211041	
20311391	פיזיקה **1	3	1	-	3.5	20310111 20119751	
37211021	מבוא להסתברות וסטטיסטיקה	3	1	-	3.5		20119751
	סה"כ:	18	8	-	22.0		

- * תלמיד שלא סווג לרמת מתקדמים 2 באנגלית, חייב להשתתף ברמה המתאימה שאליה סווג בבחינת הכניסה ועליו לסיים אנגלית מתקדמים 2 עד תום שנה ב'.
- ** קורס הקדם לקורס פיזיקה 1, הינו: מבוא לפיזיקה – מכניקה, והוא שמתקיים במרכז ללימודים קדם אקדמיים של האוניברסיטה (מכינה למדעי ההנדסה). תלמיד שלא ישלים קורס זה לא יוכל ללמוד בסמסטר ב' את הקורס פיזיקה 1. תלמיד שהשלים בפיזיקה ברמת 5 יח"ל בציון עובר במסגרת הבגרות פטור מקורס זה.
- פרטים נוספים ניתן למצוא באתר המכילות: <http://cmsprod.bgu.ac.il/acadsec/preacad>.
- תלמידים שהחלו לימודיהם החל משנה"ל תשס"ח - חלים עליהם לימודים כלליים בהיקף של 4 נק"ז.

שנה ב (שהחלו לימודיהם בתשע"ה)

מסטר ג

מס' מקצוע	שם מקצוע	ה'	ת'	מ'	נק"ז	חובת מעבר	מקצוע צמוד
	לימודים כלליים	2	-	-	2.0		
37212021	אמידה ומבחני השערות	3	1	-	3.5	37211021	
37212051	אלגוריתמים	3	2	-	4.0	20211051	
37212102	תכנות מתקדם	3	2	1	4.5	20211041 20211051	
37212501	מבנה מערכות מחשוב	3	1	-	3.5	20211051 20119651	
37213305	בסיסי נתונים	3	1	-	3.5	20211051	
	סה"כ:	17	7	1	21.0		

מסטר ד

מס' מקצוע	שם מקצוע	ה'	ת'	מ'	נק"ז	חובת מעבר	מקצוע צמוד
14213141	מבוא לכלכלה	3	1	-	3.5		
37211117	מערכות הפעלה	3	1	-	3.5	37211021 37212501	
37212041	ניהול התפעול והייצור	3	1	-	3.5	37211021	
37212104	נושאים מתקדמים בתכנות	2	2	-	2.0	37212102	
37212303	מימוש מערכות בסיסי נתונים	3	1	-	3.5	37213305	
37212306	מודלים חישוביים	3	1	-	3.5	37212051 20211051	
	לימודים כלליים	2	-	-	2.0		
	סה"כ:	19	7	0	21.5		

- כל סטודנט חייב לסיים חובותיו באנגלית עד תום שנה ב'.
- ייתכנו שינויים בתכנית הלימודים בהתאם להחלטות ועדת ההוראה המחלקתית או הפקולטית.

מסטר ה

מס' מקצוע	שם מקצוע	ה'	ת'	מ'	נק"ז	חובת מעבר	מקצוע צמוד
37213021	רגרסיה ותכנון ניסויים	3	1	-	3.5	20119281 37211021 37212021	
37213041	מבוא לתקשורת נתונים	3	1	-	3.5	37211021 37211117 37212501	37212051
37213101	ניתוח ועיצוב מערכות מידע	3	1	-	3.5		37213305
37213305	בסיסי נתונים	3	1	-	3.5	37212303	
37213502	ישומי בינה מלאכותית	3	1	-	3.5	37212102 37212306	
37214406	אחזור מידע וספריות דיגיטליות	3	1	-	3.5	37212303	37213305
	סה"כ:	18	6	-	21.0		

מסטר ו

מס' מקצוע	שם מקצוע	ה'	ת'	מ'	נק"ז	חובת מעבר	מקצוע צמוד
	קורס בחירה 1	3	-	-	3.0		
37212402	סביבות פיתוח באינטרנט	2	-	2	3.0	20211041 37211101 37213305 37212104	
37212801	מנשקי אדם- מחשב	3	-	-	3.0	37211101	
37213103	ניתוח ועיצוב מונחה עצמים	3	1	-	3.5	37212102 20119651	37213101
37213105	כריית נתונים ומחסני נתונים	3	2		4.0	37211021 37212021 37213305	
37214003	הכנה לפרויקט	1	-	-	1.0		
37214601	אבטחת מחשבים ורשתות תקשורת	3	1	-	3.5	37213305 37213041 37211117	
	סה"כ:	18	3	2	21.0		

- ייתכנו שינויים בתכנית הלימודים בהתאם להחלטות ועדת ההוראה המחלקתית או הפקולטית.

שנה ד (שהחלו לימודיהם בתשע"ג)

מסטר ז

מס' מקצוע	שם מקצוע	ה'	ת'	מ'	נק"ז	חובת מעבר	מקצוע צמוד
37213501	הנדסת איכות תכנה	3	1	-	3.5	37213101 37213103 37214601	
37214001	סמינר/ פרויקט מסכם 1 *	4	-	-	2.0	*	
37214307	נושאים מתקדמים בבסיסי נתונים	3	1	-	3.5	37213305	
37214902	ניתוח וקבלת החלטות במע' מידע	3	-	-	3.0	37211021	
	קורס בחירה במ"מ *(2)	3	-	-	3.0		
	סה"כ:	16	2	-	15.0		

*תלמיד יוכל להירשם לפרויקט בתנאי שעמד בתנאים לרישום לפרויקט, כפי שהם מפורטים בנהלי הלימודים לתואר ראשון

מסטר ח

מס' מקצוע	שם מקצוע	ה'	ת'	מ'	נק"ז	חובת מעבר	מקצוע צמוד
37213031	סימולציה ממוחשבת	3	1	-	3.5	20211041 37212021 37212041	
37214002	סמינר/פרוייקט מסכם 2	-	4	-	5.0	37214001 36010011	
37214108	ניהול פרויקטי תוכנה	3	-	-	3.0	37213101	
	קורס בחירה במ"מ *(3)	3	-	-	3.0		
	קורס בחירה במ"מ *(4)	3	-	-	3.0		
	קורס בחירה במ"מ *(5)	3	-	-	3.0		
	סה"כ:	15	5	-	20.5		

- ייתכנו שינויים בתכנית הלימודים בהתאם להחלטות ועדת ההוראה המחלקתית או הפקולטית.
* מתוך רשימת קורסי הבחירה.

במהלך התואר, תלמיד רשאי ללמוד קורס אחד בלבד מתוך רשימת קורסי הבחירה המוצעים שמתחילים במספר 681 (קורסים של המחלקה לניהול) כולל קורסים המוצעים במסטר קיץ. קורסים נוספים, לא יוכרו כקורסי בחירה בעת סגירת התואר.

קורסי בחירה בהנדסת מערכות מידע

בכל סמסטר יוצעו קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים שלהלן:
בנוסף, חלק מהקורסים לתואר שני פתוחים כקורסי בחירה לתואר ראשון.

מס' מקצוע	שם מקצוע	ה'	ת'	מ'	נק"ז	שנה	חובת מעבר	מקצוע צמוד
37213404	סחר אלקטרוני	3	-	-	3.0	ד	37213101 37213305	
37214105	פיתוח מערכות מידע- נושאים נבחרים	3	-	-	3.0	ד	37213103	
37214106	כריית נתונים פיננסים	3	-	-	3.0	ד	37213105	
37214107	ויזואליזציה	3	-	-	3.0	ד	37212801	
37214113	רשתות תקשורת	3	-	-	3.0	ד		
37214115	נושאים מתקדמים בהנדסת איכות תכנה	3	-	-	3.0	ד	37213501	
37214117	ניהול אבטחת מידע	3	-	-	3.0	ד	37213041	
37214205	מערכות המלצה	3	-	-	3.0	ד	37211021 37212306 37214406	
37214207	מערכות מידע בתעשייה (ERP)	3	-	-	3.0	ד	37213101	
37214211	ביקורת והבטחת מערכות מידע	3	-	-	3.0	ד	20211041 37211101 37213041	
37214301	תכנון וקבלת החלטות אוטומטיות	3	-	-	3.0	ד	37211021 37212306	
37214309	מחסני נתונים	3	-	-	3.0	ד	37213305	
37214312	מכונות נבונות	3	-	-	3.0	ד	37211021 20211051	
37214321	מערכות משובצות מחשב ותכנות בזמן אמת	3	-	-	3.0	ד	37211117 37212102	
37214401	תכנון ופיתוח אפליקציות מבוססי ענן	3	-	-	3.0	ד	37212104 37212402 37213101 37213305	
37214403	ניתוח רשתות חברתיות	3	-	-	3.0	ד	37211021	
37214404	מערכות אינטרנט מתקדמות	3	-	-	3.0	ד	37213101 37213103	
37214501	יזמות טכנולוגית	3	-	-	3.0	ד	37212051 37212102	
37214506	חיפוש בבינה מלאכותית	3	-	-	3.0	ד	37212306	
37214507	מדעי הנתונים ו big data בתעשייה	3	-	-	3.0	ד	37213021 37213305	
37214508	למידת מכונה וזיהוי תבניות	3	-	-	3.0	ד	20211051 37213502	
37314711	יישום שיטות לניתוח נתונים	3	-	-	3.0	ד	37213105 37213502 37212051	

	20211051 37211021	ד	3.0	-	-	3	מבוא לרשתות מורכבות	37214801
		ד	3.0	-	-	3	עקרונות שפות תכנות	37214921
		ד	3.0	-	-	3	יסודות החשבונאות	68110103
		ד	3.0	-	-	3	יסודות התנהגות ארגונית	68110042
		ד	3.0	-	-	3	עקרונות השיווק	68110049

מגמה מספר 1 - התמחות בבינה מלאכותית

בינה מלאכותית (artificial intelligence - AI) היא אוסף שיטות מתוחכמות לפתרון בעיות קשות שאינן ניתנות לפתרון אופטימלי על ידי אלגוריתמים שלמים. כיום, AI נמצאת בשימוש נרחב בתחומים רבים, החל מפרסום חישובי, כגון מערכת הצגת המודעות ב-Google, דרך שיטות חיפוש ותכנון מתוחכמות לרובוטיקה, המשך במערכות דיאגנוזה אוטונומיות, וכלה בטכניקות ללימוד עצמאי של סטודנטים. כיום ישנה בתעשייה דרישה גבוהה לסטודנטים המתמחים ב-AI או בתחומים קרובים ל-AI כגון למידת מכונה (machine learning) או כריית נתונים (data mining). במחלקתנו יש עושר רב של ידע בתחומי ה-AI השונים, והמגמה המוצעת יספק השכלה נרחבת בתחומים שונים הרלוונטיים ל-AI. **חובה לבצע את פרויקט הגמר ההנדסי בשנה ד' בתחום המגמה. יש לאשר את שנושא הפרוייקט קשור למגמה אצל מנחה הפרוייקט ומרכז הפרוייקטים.** הפרוייקט יעניק לסטודנטים ניסיון מעשי בתחום המגמה. מסיימי המגמה יוכלו להשתלב במגוון עבודות בתעשייה, כמו גם להמשיך לתארים מתקדמים ב-AI. ישנן כיום משרות רבות בתעשייה ובאקדמיה עבור בוגרי תארים מתקדמים בתחומי ה-AI השונים.

קורסי חובה השייכים למגמה:

372-1-3105 - כריית נתונים ומחשני נתונים - נלמד בשנה ג'
 372-1-3502 - יישומי בינה מלאכותית - נלמד בשנה ג'
 372-1-4406 - אחזור מידע וספריות דיגיטליות - נלמד בשנה ג'

קורסי חובת מגמה: (יש לקחת 3 מרשימת הקורסים)

372-1-4205 - מערכות המלצה
 372-1-4312 - מכונות נבונות
 372-2-5107 - תכנון וקבלת החלטות
 372-2-5202 - איתור תקלות במערכות
 372-2-5212 - תיאוריות ויישומים של שיתוף פעולה בין מכונות
 372-2-5513 - שיטות חיפוש בבינה מלאכותית
 372-2-5609 - תכנון והיסק תלוי זמן
 2 קורסי בחירה יילקחו ממבחר הקורסים המוצעים במחלקה

חברי המגמה ותחומי המחקר שלהם (סדר אלפביתי)**פרופ' אריאל פלנר**

תחומי עניין: בינה מלאכותית, חיפוש
 קורסים: 372-1-3502 - יישומי בינה מלאכותית, 372-1-4506 - חיפוש בבינה מלאכותית

ד"ר גיא שני

תחומי עניין: מערכות המלצה, קבלת החלטות, תכנון, למידת מכונה
 קורסים: 372-1-4205 - מערכות המלצה

פרופ' יובל שחר

תחומי עניין: מערכות מידע רפואיות, קבלת החלטות, בינה מלאכותית
 קורסים: 372-1-4902 - ניתוח וקבלת החלטות במערכות מידע, 372-2-5609 - תכנון והיסק תלוי זמן

פרופ' ליאור רוך

תחומי עניין: למידת מכונה וכריית נתונים, אבטחת נתונים, מחשני נתונים
 קורסים: 372-1-4508 - למידת מכונה וזיהוי תבניות

ד"ר מאיר קלך

תחומי עניין:
 קורסים: 372-2-5202 - איתור תקלות במערכות

פרופ' מרק לסט

תחומי עניין: למידת מכונה וכריית נתונים, מחסני נתונים, הנדסת תוכנה
קורסים: 372-1-3105 - כריית נתונים ומחסני נתונים, 372-2-5312 - כריית טקסט וכריית תוכן
באינטרנט

ד"ר קובי גל

תחומי עניין: בינה מלאכותית, קבלת החלטות, משא-ומתן ממוחשב, קוגניציה
קורסים: 372-1-4312 - מכונות נבונות, 372-2-5207 - מערכות תומכות החלטה

ד"ר רוני שטרן

תחומי עניין: בינה מלאכותית, חיפוש
קורסים: 372-2-5212 תיאוריות ויישומים של שיתוף פעולה בין מכונות

מגמה מספר 2 - בינה עסקית וכריית נתונים

בינה עסקית הוא תחום העוסק בהפקת מידע וידע מתוך מקורות פנימיים וחיצוניים לארגון במטרה לתמוך ולשפר את ההחלטות העסקיות בארגון. תחום זה הפך עם השנים לגורם מכריע בסביבה התחרותית ומשמש את כל הרבדים בארגון, החל בהחלטות תפעוליות וכלה בשיפור התכנון האסטרטגי. מטרת מגמה זו היא להכשיר סטודנטים בתחום הנדרש מאוד של בינה עסקית וכריית נתונים. בארגונים מודרניים מבינים היום שהנתונים הנאגרים במערכות המידע של הארגון (למשל מידע על לקוחות, על תהליכים ועל עסקאות) הם כוח שאם מנצלים אותו כראוי יכול לשפר את הארגון. קורסי המגמה עוסקים בהיבטים חישוביים שונים של טכנולוגיית המידע המאפשרים לנתח באופן מושכל ולהפעיל שיטות חישוב אינטליגנטיות על נתוני הארגון כדי לשלב "בינה" בהתנהלות של הארגון. הלימודים במגמה זו נועדה לענות על צרכי ארגונים רבים בתחום זה.

מגמה זו פותחה במיוחד לתלמידי הנדסת מערכות מידע וילווה במספר גדול של דוגמאות מעשיות בתחום לימודיהם. כידוע המוטיבציה של הסטודנטים להבין את המושגים התיאורטיים המופשטים מתחזקת מאד כאשר הם מלווים ביישומים בתחום. המגמה נערכה בצורה כזו שתביא לאיזון בין שלושת ההיבטים הבאים: שיטות חישוביות, טכנולוגיות מידע, והיבטי ניהול.

הקורסים במגמה מעניקים ידע בהיבטים שונים של התחום. חובה לבצע את פרויקט הגמר ההנדסי בשנה ד' בתחום המגמה. יש לאשר שנושא הפרוייקט קשור למגמה אצל מנחה הפרוייקט ומרכז הפרוייקטים. הפרוייקט יעניק לסטודנטים ניסיון מעשי בתחום המגמה. במסגרת הפרוייקט הסטודנטים יחשפו לבעיות ואתגרים אמיתיים וידרשו להוציא אל הפועל את הידע הנרכש בתוכנות שיעמדו לרשותם. חלק מהפרוייקטים יתבצעו בשיתוף הדוק עם התעשייה הרלוונטית.

קורסי חובה הקשורים למגמה:

- 372-1-2303 – מימוש מערכות בסיסי נתונים - נלמד בשנה ב'
- 372-1-3105 - כריית נתונים ומחסני נתונים - נלמד בשנה ג'
- 372-1-3305 - בסיסי נתונים - נלמד בשנה ב'
- 372-1-3502 - יישומי בינה מלאכותית - נלמד בשנה ג'
- 372-1-4307 – נושאים מתקדמים בבסיסי נתונים – נלמד בשנה ד'
- 372-1-4406 - אחזור מידע וספריות דיגיטליות - נלמד בשנה ג'
- 372-1-4902 - ניתוח וקבלת החלטות במערכות מידע - נלמד בשנה ד'

קורסי חובת המגמה: (2 מתוך הקורסים ברשימה)

- 372-1-3404 - סחר אלקטרוני
- 372-1-4106 – כריית נתונים פיננסיים
- 372-1-4205 - מערכות המלצה
- 372-1-4309 – מחסני נתונים
- 3721-4403 – ניתוח רשתות חברתיות
- 372-1-4507 – מדעי הנתונים ו big data בתעשייה
- 372-2-5312 – כריית טקסט וכריית תוכן
- 372-2-5207 – מערכות תומכות החלטה
- 372-2-5905 – שיטות מתקדמות בכריית נתונים

קורסי בחירה במגמה (לפחות שניים מתוך הרשימה - קורס בחירה נוסף ייבחר משאר הקורסים הניתנים במחלקה)

372-1-4107 – ויזואליזציה או 372-2-5302 נושאים מתקדמים בויזואליזציה
372-1-4207 - ERP - מערכות מידע בתעשייה
372-1-4312 - מכונות נבונות
372-1-4403 – ניתוח רשתות חברתיות
372-1-4711 – יישום שיטות לניתוח נתונים
372-2-5202 – איתור תקלות במערכות
372-2-5503 – ניתוח רשתות מורכבות

חברי מגמה ותחומי המחקר שלהם (סדר אלפביתי)

פרופ' אריאל פלנר

תחומי עניין: בינה מלאכותית, חיפוש
קורסים: 372-1-3502 - יישומי בינה מלאכותית

ד"ר ארמין שמילוביץ'

תחומי עניין: חקר ביצועים, כריית נתונים, תפעול הייצור
קורסים: 372-1-4207 - ERP - מערכות מידע בתעשייה

פרופ' ברכה שפירא

תחומי עניין: אחזור מידע, כריית נתונים, פרסונליזציה ואפיון משתמשים
קורסים: 372-2-5412 - מערכות אחזור מידע מתקדמות, 372-1-4406 - אחזור מידע וספריות דיגיטליות

ד"ר גיא שני

תחומי עניין: מערכות המלצה, קבלת החלטות, תכנון, למידת מכונה
קורסים: 372-1-4205 - מערכות המלצה

פרופ' יובל שחר

תחומי עניין: מערכות מידע רפואיות, קבלת החלטות, בינה מלאכותית
קורסים: 372-1-4902 - ניתוח וקבלת החלטות במערכות מידע, 372-2-5609 - תכנון והיסק תלוי זמן

פרופ' ליאור רוקח

תחומי עניין: למידת מכונה וכריית נתונים, אבטחת נתונים, מחסני נתונים
קורסים: 372-1-4508 - למידת מכונה וזיהוי תבניות, 372-1-3305 - בסיסי נתונים, 372-1-3404 - סחר אלקטרוני

ד"ר מאיר קלר

תחומי עניין:
קורסים: 372-1-2303 - ארגון ועיבוד קבצים, 372-2-5202 - איתור תקלות במערכות

פרופ' מרק לסט

תחומי עניין: למידת מכונה וכריית נתונים, מחסני נתונים, הנדסת תוכנה
קורסים: 372-1-3105 - כריית נתונים ומחסני נתונים, 372-2-5312 - כריית טקסט וכריית תוכן באינטרנט

ד"ר קובי גל

תחומי עניין: בינה מלאכותית, קבלת החלטות, משא-ומתן ממוחשב, קוגניציה
קורסים: 372-1-4312 - מכונות נבונות, 372-2-5207 - מערכות תומכות החלטה

מגמה מספר 3 - אבטחת נתונים ולוחמת מידע

המגמה נועדה להכשיר סטודנטים להיות אנשי מקצוע בתחום של אבטחת מידע במרחב המקוון: כולל קידוד וייצוג מידע, פרטיות, כרית מידע, אבטחת מידע, אבטחת רשתות ואבטחת מערכות ממוחשבות. לימודי המגמה עונים על צורך ברור של המשק באנשי מקצוע בתחום של אבטחת המרחב המקוון שהפך להיות חלק מחיי היום יום, עם משמעויות מרחיקות לכת לביטחון האישי והלאומי. המגמה תעניק הזדמנות לבוגרים להשתלב בתעשייה ובמחקר בתחום. בין היתר, לימודי המגמה נועדו לענות על ביקוש רב מצד החברות העוסקות בכך במשק ומצד מערכת הביטחון לאנשי מקצוע שיידעו להתמודד עם איומים על המרחב המקוון של מדינת ישראל ושל העולם העסקי. הקורסים במגמה נותנים כלים אלגוריתמיים להתמודדות עם איומים ומקנים הבנה בתחומים רלוונטיים ועוסקים בהיבטים שונים של הגנה על המרחב המקוון (הגנה על מערכות הפעלה, הגנה על רשתות ועוד).

הקורסים במגמה מעניקים לסטודנטים ידע רחב באספקטים שונים הקשורים לתחום. חובה לבצע את פרויקט הגמר ההנדסי בשנה ד' בתחום המגמה. יש לאשר את שנושא הפרוייקט קשור למגמה אצל מנחה הפרוייקט ומרכז הפרוייקטים. הפרוייקט יעניק לסטודנטים ניסיון מעשי בתחום המגמה. חלק מן הפרוייקטים יבוצעו כחלק מפרוייקטי מחקר בשיתוף פעולה עם גופי בטחון וחברות הקשורות לתעשייה הרלוונטית.

קורסי החובה הקשורים לתחום

- 372-1-2051 - אלגוריתמים - בשנה ב' (קורס חדש)
- 372-1-2306 - מודלים חישוביים ואלגוריתמים - ניתן בשנה ב'
- 372-1-3041 - מבוא לתקשורת נתונים - ניתן בשנה ג'
- 372-1-3105 - כרית נתונים ומחסי נתונים - ניתן בשנה ג'
- 372-1-4406 - אחזור מידע – ניתן בשנה ג'
- 372-1-4601 - אבטחת מחשבים ורשתות תקשורת - ניתן בשנה ג'

קורסי חובת המגמה (קורס אחד מרשימת הקורסים המוצעים)

- 372-2-5203 - שיטות לזיהוי תקיפות
- 372-2-5301 - סוגיות מתקדמות בקוד עיין

קורסי בחירה במגמה (לפחות שניים מתוך הרשימה- 2 קורסי בחירה נוספים ייבחרו מתוך שאר קורסי הבחירה הניתנים במחלקה)

- 202-2-4011 - אבטחת רשתות תקשורת
- 372-1-4117 - ניהול אבטחת מידע
- 372-1-4312 - מכונות נבונות
- 372-2-5204 - הנדסת אבטחת מערכות
- 372-2-5421 - מאלגוריתם למציאות: התקפות על מימושים של מערכות מאובטחות

חברי המגמה ותחומי המחקר שלהם (סדר אלפביתי)

פרופ' יובל אלוביץ'

תחומי מחקר: אבטחת מחשבים נתונים, פרטיות ואנונימיות בחברה האלקטרונית, אבטחת רשתות חברתיות, גילוי קוד עיין באמצעות למידת מכונה
קורסים: 372-1-4601 - אבטחת מחשבים ורשתות תקשורת, 372-2-5903 - פרטיות בחברה האלקטרונית

ד"ר ארנון שטורם

תחומי מחקר: הנדסת תוכנה
קורסים: הנדסת פיתוח מאובטח

פרופ' ברכה שפירא

תחומי מחקר: מידול משתמשים, זיהוי אנומליות, פרטיות
קורסים: 372-1-4406 – אחזור מידע, קורס מתקדם באלגוריתמיקה

פרופ' ליאור רוקח

תחומי מחקר: למידת מכונה וכריית נתונים, אבטחת נתונים, קורסים: 372-1-4312 - מכונות נבונות, 372-1-4508 - למידת מכונה וזיהוי תבניות

ד"ר רמי פוזיס

תחומי מחקר: complex network, אבטחת מידע, למידת מכונה קורסים: הנדסת אבטחת מערכות

ד"ר אסף שבתאי

תחומי מחקר: אבטחת מחשבים, זיהוי אנומליות, גילוי קורד עוין באמצעות למידת מכונה. קורסים: שיטות לזיהוי תקיפות 372-2-5203

3.2 תכנית מצטיינים - ממד"ע - הנדסת מערכות מידע

החל משנת הלימודים תשע"ה המחלקה להנדסת מערכות מידע מפעילה תכנית מצטיינים לפי הפירוט הבא.

1. תכנית מצטייני הנדסת מערכות מידע (ממד"ע) היא תכנית רב-שנתית, שתכליתה לטפח מצויינות במסגרת לימודי התואר הראשון בהנדסת מערכות מידע. הקבלה לתכנית היא דרך המחלקה לאחר הקבלה לאוניברסיטה.
2. תנאי קבלה לתכנית – יכולים להתקבל לתוכנית מועמדים שלהם לפחות סכם הנדסה 550 ומינימום 700 בציון הפסיכומטרי/נתיב לאקדמיה. סף הקבלה המדויק לתכנית יתפרסם בכל שנה. סכם הקבלה יהיה גבוה משמעותית מסף הקבלה למחלקה וייקבע בתיאום עם מדור רישום. תיבחן אפשרות לצרף לתכנית בסוף שנת הלימודים הראשונה כ-3 סטודנטים שממוצע ציוניהם הוא הטוב ביותר במחזור ובלבד שהממוצע גבוה מעל 90 והסטודנט למד לפחות 40 נק"ז בשנה זו.
3. תנאי הישארות בתכנית - בכל שנה ייבחן המשך ההשתתפות כל סטודנט בתכנית על פי קריטריוני הצטיינות אקדמיים, כדלהלן:
על מנת להישאר בתוכנית, על הסטודנט להימנות בין 15% הסטודנטים בעלי ממוצעי הציונים המצטברים לתואר הגבוהים ביותר במחזור, להיות במצב אקדמי תקין, ולהשלים את תכנית הלימודים המלאה של אותו מחזור. התאריך הקובע לחישוב הממוצע הוא תום תקופת המבחנים בסמסטר ב.
4. עיקרי התכנית –
 - א. מלווה אישי - עם הצטרפותו של סטודנט לתוכנית, ימונה לו ע"י המחלקה מלווה אישי מבין חברי סגל המחלקה. מטרת הליווי האישי היא ייעוץ והכוונה לימודי ומחקרי וטיפול בסוגיות אקדמיות העולות במהלך הלימודים כתוצאה מהתכנית הייחודית המורכבת עבור הסטודנט עקב השתתפות בתוכנית, ובשלב מאוחר יותר, השתלבות בפעילות המחקר של המחלקה. במסגרת הליווי יקיים כל סטודנט פגישה אישית עם חבר הסגל המלווה בתכיפות של אחת לחודש לפחות (במהלך שנת הלימודים). סטודנט יוכל להחליף את המלווה במהלך הלימודים.
 - ב. השתלבות במחקר - לסטודנטים תינתן אפשרות להשתלב בעבודה בשכר כעוזרי מחקר במעבדות שונות של חברי סגל כבר עם קבלתם ללימודים במשך 3 סמסטרים לפחות.
 - ג. לסטודנטים בתכנית יינתן קורס מחקרי ייחודי בסמסטר הרביעי ללימודיהם (במקום קורס בחירה) שבו הם ייחשפו לפרויקטי מחקר שונים בפקולטה להנדסה. לקורס יורשו להצטרף סטודנטים מצטיינים אחרים במחזור באישור וועדת הוראה מחלקתית (שאינם בתכנית) בשנה הרביעית ללימודיהם כחלק מקורסי הבחירה הניתנים במחלקה, כמות הסטודנטים בקורס תהיה מוגבלת בהתאם להחלטת המחלקה.
 - ד. לסטודנטים בתוכנית תהיה הקצאה מיוחדת של מקומות בקורסי בחירה במחלקה ובנוסף יהיו זכאים לקחת קורסי בחירה מתקדמים (כולל קורסים ממחלקות אחרות) וקורסי תואר שני כבר במהלך השנה השלישית ללימודיהם. רשימת קורסי הבחירה וקורסים לתואר שני שבהם יוכלו הסטודנטים להשתתף תוגדר בשנתון בתחילת כל שנה.

5. בכפוף לזמינות משאבים, נושא אשר ייבחן מדי שנה, יעשה מאמץ להעניק לסטודנטים בתוכנית את ההטבות הבאות חלקן על חשבון תקציב המחלקה וחלקן בתקציב ייחודי מהרקטור. רשימת ההטבות העדכנית תפורסם לכל משתתפי התכנית בתחילת כל שנה אקדמית בעת הרישום לתכנית.

- השאלת מחשב נייד לתקופת הלימודים (כל עוד הסטודנט נמצא בתכנית המצטיינים).
- עדיפות בהעסקת סטודנטים בתוכנית כעוזרי הוראה, בודקי תרגילים, וחונכים במסגרת המחלקה.
- הקצאת משרד לסטודנטים בתוכנית (לצורך לימוד משותף, וכד').
- סיורים מיוחדים לסטודנטים בתוכנית.
- השתלבות בפרויקטי מחקר ופרויקטי גמר בשיתוף התעשייה.

6. הסטודנטים בתוכנית יזכו לפרסי הצטיינות שנתיים. גובה פרסי ההצטיינות ייקבע על פי זמינות המשאבים.

7. בסוף כל שנה אקדמית, הסטודנטים אשר יהיו שותפים בתוכנית באותה שנה יקבלו תעודת הצטיינות מטעם המחלקה להנדסת מערכות מידע בטקס המתקיים ביום הפרוייקטים המחלקתי.

8. הסטודנטים שישתתפו בתכנית יקבלו מכתב מיוחד שיעיד על השתתפותם בתכנית.

3.3 התכנית להנדסת תוכנה

התכנית להנדסת תוכנה היא תכנית משותפת למחלקה להנדסת מערכות מידע והמחלקה למדעי המחשב. תכנית הלימודים בהנדסת תוכנה משלבת הכשרה מדעית עמוקה עם לימוד ממוקד של שיטות עכשוויות בבניית מערכות תוכנה גדולות והתנסות מעשית ביישומי תוכנה מורכבים. בתוכנית הזו יוכשרו התלמידים בתחומים של מדעי המחשב, מערכות מידע, הנדסת תוכנה, הנדסת מחשבים והנדסת מערכות תקשורת.

תחומים אלה יסייעו לתלמידים להשתלב בתעשיית התוכנה והמחשבים מצד אחד, ולהמשיך בלימודים לתארים מתקדמים מצד אחר. לבוגרי התוכנית יוקנה רקע מעמיק באלגוריתמיקה, שפות תכנות, מבנה מחשבים, ניתוח מערכות, בסיסי נתונים, בינה מלאכותית, רשתות מחשבים, אבטחת מחשבים ועוד.

גולת הכותרת של התוכנית היא הפרויקט ההנדסי שמתבצע בשנה הרביעית בשיתוף פעולה עם חברות הי-טק ומכשיר את הסטודנטים בביצוע פרויקט בסטנדרט ובאיכות גבוהים ביותר.

תלמידים מצטיינים יכולים לעבור בשנה הרביעית ישירות ללימודי תואר שני במדעי המחשב או בהנדסת מערכות מידע. במסלול מית"ר להנדסה.

נהלי הקבלה בתוכנית זו נקבעים על ידי ועדת הקבלה של התוכנית.

אתר התוכנית להנדסת תוכנה: http://in.bgu.ac.il/engn/ise/Pages/se_engineering.aspx

תוכנית הלימודים של התוכנית להנדסת תוכנה: http://in.bgu.ac.il/engn/ise/Pages/softwareengineering_program.aspx

4. תכנית לימודים לתואר שני בהנדסת מערכות מידע (M.Sc.)

תכנית הלימודים לתואר מגיסטר (M.Sc) בהנדסת מערכות מידע מיועדת להכשיר חוקרים ואנשי מקצוע איכותיים לעסוק במחקר, תכנון, פיתוח וניהול של מערכות מידע וטכנולוגיות מידע ונתונים מתקדמות. התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי הנדסת מערכות מידע, הנדסת תוכנה ומדעי המחשב, אך היא פתוחה גם לבוגרי הנדסה ומדעים אחרים הקרובים לתחום מערכות מידע. המחלקה מקיימת תכנית מיוחדת עם מיקוד באבטחת המרחב המקוון ותכנית עם מיקוד בכריית נתונים ובינה עסקית ומסלול מהיר למצטיינים במסגרת תכנית מית"ר להנדסה (מצטייני תואר ראשון).

מסלולי הלימוד לתארים מתקדמים במחלקה:

- מגיסטר למדעים בהנדסת מערכות מידע (M.Sc).
- דוקטור לפילוסופיה בהנדסת מערכות מידע (Ph.D)
- מסלול ישיר ומהיר לתואר שני.
- מסלול ישיר ומשולב לדוקטורט.
- תואר שני במגמת אבטחת המרחב המקוון (Cyber Space Security)
- תואר שני בהנדסת מערכות מידע עם מיקוד בכריית נתונים ובינה עסקית (Data Mining and Business Intelligence)

בין תחומי המחקר במחלקה

כריית נתונים, אבטחת נתונים, בינה מלאכותית
מנשקי אדם מחשב, מערכות מידע ברפואה, לוחמת מידע
מנועי חיפוש ומערכות המלצה, בסיסי נתונים, big-data
ניתוח וקבלת החלטות במערכות מידע, מידול מערכות מידע, ויזואליזציה
פרטיות אלקטרונית

תנאי קבלה

זכאים להירשם לתכנית התואר השני בהנדסת מערכות מידע, בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל בהנדסת מערכות מידע, בהנדסת תוכנה, או במדעי המחשב, או בהנדסת תעשייה וניהול שציוניהם בתואר ראשון הוא 80 לפחות והם נמצאים ב- 20% העליונים במדרג, או בעלי ממוצע ציונים בתואר ראשון של 80 לפחות הנמצאים בין 20%-50% העליונים במדרג וגם עומדים בתנאי קבלה לתואר ראשון במחלקה. בעלי תואר ראשון במקצועות אחרים של הנדסה ומדעי הטבע הנמצאים באחוזונים העליונים (מדרג) של מחלקותיהם יידונו על ידי וועדת הוראה ללימודי מוסמכים כמקרים מיוחדים. המתקבלים לתכנית שאינם בוגרי תואר ראשון בהנדסת מערכות מידע או הנדסת תוכנה מחויבים להשלים קורסים מתואר ראשון בהתאם ללימודיהם הקודמים – לפי קביעת וועדת ההוראה.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים לתואר השני כוללת קורסי השלמה מתכנית התואר הראשון (לפי תנאי הקבלה של כל תלמיד), 8 קורסי תואר שני בהיקף 24 נק"ז וכתובת תזה (עבודת מחקר) שמשקלה 12 נק"ז. בנוסף, התלמיד נדרש להשתתף בסמינר מחקר של המחלקה להנדסת מערכות מידע ולהציג במסגרת הסמינר את מחקרו.

קורסי השלמה

תלמיד שהתקבל לתואר שני, ובפרט מי שאינו בוגר הנדסת מערכות מידע או הנדסת תוכנה באוניברסיטת בן-גוריון עשוי להידרש לקחת קורסי השלמה ויצטרך להשלים אותם עד תום הסמסטר השני ללימודיו ולעמוד בהם בממוצע של 80 ובציון 75 בכל קורס. ניתן לקחת קורסי השלמה מבין הקורסים המוצעים במסגרת התואר הראשון באוניברסיטת בן גוריון או קורסים מקבילים באוניברסיטאות מוכרות. רשימת קורסי ההשלמה תיקבע לתלמידיה על ידי וועדת הוראה מחלקתית ובאישור וועדת הוראה פקולטית.

קורסי תואר שני

התלמיד חייב ללמוד שמונה קורסים, מהם: 1 קורסי חובה, כל היתר קורסי בחירה כמפורט בטבלה להלן:

1. **קורס חובה:**

שיטות מחקר במערכות מידע - מס' הקורס 37225906.

2. **קורסי בחירה** - יתר הקורסים (להשלמת מכסת 7 הקורסים לתואר) יילקחו מבין הקורסים המפורטים להלן. באישור המנחה וועדת ההוראה יוכל התלמיד לקחת עד שני קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות, בהתאם לנושא המחקר של התלמיד ובתנאי שאין קורסים מקבילים במחלקה.

מס' מקצוע	שם מקצוע
20224011	אבטחת רשתות תקשורת
20224021	אבטחת מערכות הפעלה
20225821	קריפטוגרפיה יישומית
37225106	נושאים נבחרים בבינה מלאכותית
37225107	תכנון וקבלת החלטות אוטומטיות
37225108	מתודולוגיות
37225202	אבחון תקלות במערכות
37225203	שיטות לזיהוי תקיפות
37225204	הנדסת אבטחת מערכות
37225205	הנדסת פיתוח מאובטח
37225207	מערכות תומכות החלטה
37225208	שיטות סטטיסטיות למערכות מידע (למי שלא למד קורס ברגרסיה)
37225212	תיאוריות ויישומים של שיתוף פעולה בין מכונות
37225214	יישום אלגוריתמים לומדים במערכות מידע
37225215	מידע בתהליכי קבלת החלטות
37225301	סוגיות מתקדמות בקוד עיין
37225302	נושאים מתקדמים בויזואליזציה והערכת ממשקים
37225312	כריית טקסט וכריית תוכן באינטרנט
37225401	כריית מידע במאגרי נתונים גדולים
37225412	מערכות אחזור מתקדם
37225421	מאלגוריתם למציאות: התקפות על מימושים של מערכות מאובטחות
37225501	מערכות בסיסי נתונים מתקדמות
37225503	ניתוח רשתות מורכבות
37225504	הנדסת ידע
37225511	קבוצות עמומות ולוגיקה עמומה
37225513	שיטות חיפוש בבינה מלאכותית
37225601	נושאים נבחרים באינטראקציות אדם-מחשב
37225604	מערכות תומכות החלטה ברפואה
37225609	תכנון והיסק תלוי-זמן במערכות מידע רפואיות
37225905	שיטות מתקדמות בכריית נתונים ומחסי נתונים

הערות:

- א. בכל שנת לימודים מוצעים רק חלק מהקורסים.
- ב. ייתכנו שינויים ברשימות הקורסים.

בנוסף לקורסים, על התלמיד להירשם לקורסים המיוחדים הבאים:

3. סמינר במערכות מידע – 37226003 (0 נק"ז): התלמיד חייב להשתתף במשך לימודיו בלפחות 16 פגישות של הסמינר המחלקתי. במסגרת הסמינר התלמיד יציג בבוא העת הן את הצעת המחקר והן את תוצאות המחקר עם השלמתו.
4. תזה – 37226001 (12 נק"ז): ביצוע עבודת מחקר בהנחיית חבר סגל המחלקה. (תתאפשר הנחייה של מנחה נוסף ממחלקה אחרת, באישור ועדת ההוראה). התלמיד ירשם לקורס זה פעם אחת.
5. כתיבת עבודת גמר - 37227777 (0 נק"ז): על התלמיד להירשם לקורס זה מידי סמסטר לאחר שנרשם לקורס תזה, כל עוד לא השלים את מחקרו והגיש את התזה לשיפוט.

חובות והבהרות נוספות

1. יש לבחור מנחה לעבודת המחקר עד תום הסמסטר הראשון ללימודים כתלמיד מן המניין.
2. יש להגיש הצעת מחקר עד תום השנה הראשונה ללימודים כתלמיד מן-המניין, ולהציג אותה במסגרת הסמינר המחלקתי באחד מן המפגשים המיועדים להצגת הצעות מחקר. הצעת המחקר מורכבת למעשה משני מסמכים:
 - א. **הצעת מחקר מפורטת** - תוגש לאישור המנחה וועדת ההוראה לתואר השני. ההצעה תכלול: תקציר, מוטיבציה, סקירת ספרות ראשונית, מטרות המחקר, מתודולוגיה, שיטות הערכה, לוח זמנים למחקר.
 - ב. **הצעת מחקר מקוצרת** - על פי מבנה הדוח הפקולטי - תלווה את ההצעה המפורטת ותועבר, לאחר אישורה, לפקולטה. **לא תתאפשר הגשת הצעה מקוצרת לפקולטה ללא הגשת ההצעה המפורטת למחלקה.**
3. יש להגיש בתום כל סמסטר דוח התקדמות לאישור המנחה וועדת הוראה לתואר השני.
4. במקרים מיוחדים תלמיד רשאי לקחת עד 2 קורסים במחלקות אחרות ואף באוניברסיטאות אחרות. נדרשת המלצת המנחה ואישור וועדת ההוראה. כל זאת בהנחה שהקורסים המבוקשים רלוונטיים למחקר ואינם מוצעים במסגרת המחלקה.
5. תלמיד פנימי (כלומר, מי שמקבל מלגה) חייב להגיש את עבודת המחקר בתום שנתיים ללימודיו.
6. לקראת סיום לימודיו, על התלמיד להציג את עבודת המחקר שלו במסגרת הסמינר המחלקתי. התואר לא יאושר ללא הצגה בסמינר.
7. עבודת המחקר של התלמיד תוגש לשיפוט ע"י ועדת בוחנים הכוללת לפחות שני חברי סגל (מלבד המנחה) שלפחות אחד מהם מחוץ למחלקה. כל אחד מהבוחנים ייתן ציון למחקר. לאחר השיפוט ייקבע מועד לבחינה בעל-פה בפני ועדת הבוחנים והמנחה. הבחינה תהיה על המחקר הספציפי ועל ידע כללי בנושא המחקר. בתום הבחינה יינתן ציון על הבחינה וציון סופי (משוקלל) על עבודת המחקר.

מלגות סיוע, מלגות שכר לימוד

- סטודנטים שמעורבים בפעילות המחלקה יכולים לקבל מהמחלקה סיוע בשכר לימוד ובמלגות קיום על פי תנאי המלגות באוניברסיטה. כמו כן, ניתן לקבל מלגות חוקר מתקציבי המחקר של המנחים לתיזה. סטודנטים לתואר שני יכולים להשתלב כעוזרי הוראה במחלקה.

4.1 חדש!! מגמה לתואר שני באבטחת המרחב המקוון - Cyber Space Security בשיתוף המחלקה למדעי המחשב

המגמה לתואר שני באבטחת המרחב המקוון (Cyber Space Security) היא מגמה משותפת של המחלקה להנדסת מערכות מידע והמחלקה למדעי המחשב. התואר מיועד להכשיר חוקרים ואנשי מקצוע ברמה אנליטית גבוהה (תואר שני) בתחום של אבטחת מידע במרחב המקוון: כולל זיהוי תקיפות ואנומליות, שיטות קריפטוגרפיות, קוד עיון, אבטחת רשתות והנדסת מערכות ממוחשבות. לימודי המגמה כוללים כתיבת תזה מחקרית בתחום, שמונה קורסי חובה ובחירה, מתוכם לפחות שישה קורסים בתחום אבטחת המידע.

הלימודים עונים על צורך ברור של המשק באנשי מקצוע בתחום של אבטחת המרחב המקוון שהפך להיות חלק מחיי היום יום, עם משמעויות מרחיקות לכת לאיכות החיים, והזדמנויות מדעיות ותעשייתיות ענפות. בין היתר, לימודי המגמה נועדו לענות על צרכי מערכת הביטחון כמענה לאיומים על המרחב המקוון של מדינת ישראל.

תנאי קבלה

זכאים להירשם בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל במדעי המחשב, הנדסת מערכות מידע, הנדסת תכנה, הנדסת מערכות תקשורת, הנדסת מחשבים שסיימו בציון ממוצע 82 לפחות. תיבחן גם קבלתם של בוגרים מצטיינים מדיסציפלינות קרובות, במיוחד כאלה שעסקו בתחום של המרחב המקוון בתעשייה או בצבא.

התנאים שתוארו לעיל הם תנאי סף לקבלה במקרה השכיח; וועדת הקבלה של התואר רשאית לדרוש עמידה בתנאים נוספים, כגון מדרג המועמד ביחס לבוגרים אחרים שלמדו לאותו תואר, ניסיון מקצועי של המועמד ועוד.

עבודת תזה: כל תלמיד לתואר השני חייב לבצע תזה מחקרית בהנחיית חבר סגל מאחת המחלקות כלומר, סטודנטים שיונחו על ידי חוקרים מהמחלקה להנדסת מערכות מידע ישוייכו למחלקה זו. הצעת המחקר במקרה זה תאושר ע"י המנחה וע"י וועדת ההוראה המחלקתית לתואר השני. העבודה תעבור הליך שיפוט על פי נוהלי הפקולטה להנדסה. עבודת התזה תהיה בתחום של אבטחת מידע או תחום קשור.

*התואר שמוענק לבוגרים הוא בהנדסת מ"מ או מדעי המחשב.

תכנית הלימודים בתואר שני מגמת אבטחת המרחב המקוון – המחלקה להנדסת מערכות מידע

א. מבנה הלימודים:

לימודי התואר השני באבטחת המרחב המקוון במגמת אבטחת מידע יישומית כוללת 39 נקודות זכות אקדמיות המורכבים מ- 8 קורסי חובה ובחירה המקנים 3.0 נקודות זכות כל אחד, ועבודת מסטר (תזה) המעניקה 15 נקודות זכות. הקורסים ניתנים בחלקם על ידי המחלקה להנדסת מערכות מידע וחלקם על ידי המחלקה למדעי המחשב.

ב. קורסי השלמה – ללא נק"ז:

תלמיד שהתקבל למגמה, וחסר לו רקע מתאים, יידרש ללמוד קורסי השלמה עד תום הסמסטר השני ללימודיו ולעמוד בהם במוצע של 80 ובציון 75 בכל קורס. ניתן לקחת קורסי השלמה מבין הקורסים המוצעים במסגרת התואר הראשון באוניברסיטת בן גוריון או קורסים מקבילים באוניברסיטאות מוכרות. רשימת קורסי השלמה תיקבע לתלמיד על ידי וועדת ההוראה מחלקתית ובאישור וועדת ההוראה פקולטתית על פי הרקע של הסטודנט.

<u>נקודות זכות</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>מספר הקורס</u> : ג. קורסי חובה :
3	אבטחת רשתות תקשורת	20224011
3	אבטחת מערכות הפעלה	20224021
3	קריפטוגרפיה יישומית	20225821
3	שיטות לזיהוי תקיפות	37225203
3	הנדסת אבטחת מערכות	37225204
3	סוגיות מתקדמות בקוד עיון	37225301
3	שיטות מחקר במערכות מידע	37225906

בנוסף התלמיד יצטרך לקחת קורס בחירה מבין רשימת הקורסים המוצעים לתואר שני במחלקה.

הערה: ייתכנו שינויים ברשימות קורסי החובה והבחירה.

ד. עבודת תזה – 15 נק"ז:

כל תלמיד לתואר שני באבטחת המרחב המקוון, חייב לבצע תזה מחקרית בהנחיית חבר סגל המחלקה. הצעת המחקר תאושר ע"י המנחה וע"י וועדת ההוראה לתואר השני. העבודה תעבור הליך שיפוט על-פי נוהלי הפקולטה להנדסה. עבודת התזה תהיה בתחום של אבטחת מידע או תחום קשור.

4.2 תואר שני בהנדסת מערכות מידע עם מיקוד בכריית נתונים ובינה עסקית Master of Science in ISE focusing on Data Mining and Business Intelligence

לימודי מיקוד בכריית נתונים ובינה עסקית (Data Mining and Business Intelligence) במסגרת תואר שני בהנדסת מערכות מידע מיועדות להכשיר חוקרים ואנשי מקצוע ברמת אנליטית גבוהה (תואר שני) בתחומים של כריית מידע (Data Mining), מדעי המידע (Data Science), חיזוי אנליטי (Predictive Analytics), ניתוח מאגרי נתונים גדולים (Big Data) ובינה עסקית (Business Intelligence). לימודי המיקוד מיועדים בעיקר לבוגרי תואר ראשון בהנדסת מערכות מידע, הנדסת תוכנה, מדעי המחשב, והנדסת תעשייה וניהול. לימודי המגמה כוללים כתיבת תזה מחקרית בתחום, כשמונה קורסי חובה ובחירה, מתוכם לפחות ששה קורסים בתחומים של כריית נתונים ובינה עסקית.

כריית נתונים ובינה עסקית הוא תחום העוסק בניתוח נתונים אוטומטי והפקת מידע וידע מתוך מקורות פנימיים וחיצוניים לארגון במטרה לתמוך ולשפר את ההחלטות בארגון. תחום זה הפך עם השנים לגורם מכריע בסביבה התחרותית ומשמש את כל הרבדים בארגון, החל בהחלטות תפעוליות וכלה בשיפור התכנון האסטרטגי. הלימודים עונים על צורך ברור של המשק באנשי מקצוע בתחומים של Big Data, בינה עסקית וכריית מידע.

למי מיועדת התכנית - סטודנטים בעלי תואר ראשון בהנדסת מערכות מידע, מדעי המחשב, הנדסת תוכנה, הנדסת תעשייה וניהול או דיסציפלינות דומות ממוסדות מוכרים בארץ ובעולם. סטודנטים שאינם בוגרי המחלקה להנדסת מערכות מידע או הנדסת תוכנה עשויים להיות מחויבים בקורסי השלמה, על פי החלטת וועדת הוראה.

מסלולי הלימוד

עבודת תזה: כל תלמיד לתואר השני חייב לבצע תזה מחקרית בהנחיית חבר סגל המחלקה. הצעת המחקר תאושר ע"י המנחה וע"י וועדת ההוראה לתואר השני. העבודה תעבור הליך שיפוט על פי נוהלי הפקולטה למדעי ההנדסה. עבודת התזה תהיה בתחום של כריית נתונים או בינה עסקית.

תחומי מחקר במחלקה

למידה חישובית, כריית מידע בזמן אמת, Big Data, חיזוי סדרות עתידיות, כריית טקסט, זיהוי אנומליות, למידה חישובית עבור לוחמת מידע, זיהוי תבניות, שיטות אנסמבל, חישוב רך, מערכות המלצה, שיטות לחילוף מידע.

לימודי המיקוד עונים על צורך ברור של המשק באנשי מקצוע בתחומים של Big Data, בינה עסקית וכריית מידע בארץ¹ ובעולם². לאחרונה מוצעים תארים מתקדמים דומים במגוון אוניברסיטאות ברחבי העולם

תכנית הלימודים

א. מבנה לימודי המיקוד:

לימודי המיקוד כוללים 36 נקודות זכות אקדמיות וכוללת 8 קורסי חובה ובחירה המקנים 3.0-4.0 נקודות זכות כל אחד, ועבודת מסטר (תזה) המעניקה 12 נקודות זכות.

ב. קורסי השלמה – ללא נק"ז:

תלמיד שהתקבל למיקוד, ובפרט מי שאינו בוגר הנדסת מערכות מידע, באוניברסיטת בן-גוריון יוכל להידרש לקחת קורסי השלמה ויצטרך להשלים אותם עד תום הסמסטר השני ללימודיו ולעמוד בהם בממוצע של 80 ובציון 75 בכל קורס. ניתן לקחת קורסי השלמה מבין הקורסים המוצעים במסגרת

¹ כתבה בכלכליסט שפורסמה בתאריך 02.12.12 <http://www.calcalist.co.il/internet/articles/0,7340,L-3589269,00.html>

² Thomas H. Davenport and D.J. Patil, Data Scientist: The Sexiest Job of the 21st Century, Harvard Business Review October 2012. <http://hbr.org/2012/10/data-scientist-the-sexiest-job-of-the-21st-century/ar/1>

התואר הראשון באוניברסיטת בן גוריון או קורסים מקבילים באוניברסיטאות מוכרות. רשימת קורסי ההשלמה תיקבע לתלמידה על ידי וועדת הוראה מחלקתית ובאישור וועדת הוראה פקולטית.

ג. קורס חובה בשיטות מחקר

<u>מספר הקורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>נקודות זכות</u>
372-2-5906	שיטות מחקר במערכות מידע	3

ד. קורסי גרעין - 12 נק"ז – יש לבחור ארבעה מתוך ששת הקורסים הבאים :

<u>מספר הקורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>נקודות זכות</u>
372-2-5905	שיטות מתקדמות בכריית נתונים ומחשני נתונים	3
372-2-5312	כריית טקסט וכריית תוכן באינטרנט	3
372-2-5214	יישום אלגוריתמים לומדים במערכות מידע	3
372-2-5401	כריית מידע במאגרי נתונים גדולים	3
372-2-5412	מערכות אחזור מידע מתקדמות	3
372-2-5503	רשתות מרוכבות	3

ו. קורסי בחירה – להשלמת מכסת הנק"ז

קורסים מהמחלקה להנדסת מערכות מידע:

<u>מספר הקורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>נקודות זכות</u>
37225106	נושאים נבחרים בבינה מלאכותית	3
37225107	תכנון וקבלת החלטות אוטומטיות	3
37225202	איתור תקלות במערכות	3
37225203	שיטות לזיהוי תקיפות	3
37225204	הנדסת אבטחת מערכות	3
37225207	מערכות תומכות החלטה	3
37225302	נושאים מתקדמים בויזואליזציה והערכת ממשקים	3
37225504	הנדסת ידע	3
37225513	שיטות חיפוש בבינה מלאכותית	3
37225601	נושאים נבחרים באינטרקציה אדם מחשב	3
37225604	מערכות תומכות החלטה ברפואה	3
37225609	תכנון והיסק תלוי זמן	3

הערה: ייתכנו שינויים ברשימות קורסי ההשלמה, החובה והבחירה.

ז. עבודת תזה – 12 נק"ז בהנדסת מערכות מידע:

כל תלמיד לתואר השני בהנדסת מערכות מידע ובמדעי המחשב, ובכלל זה בלימודי המגמה בינה עסקית, חייב לבצע תזה מחקרית בהנחיית חבר סגל המחלקה. הצעת המחקר תאושר ע"י המנחה וע"י וועדת ההוראה לתואר השני. העבודה תעבור הליך שיפוט על-פי נוהלי פקולטת האם. עבודת התזה תהיה בתחום של בינה עסקית או תחום קשור.

ח. פטורים מקורסים

במידה ותלמיד למד במסגרת אקדמית אחרת קורס חובה או בחירה הנכלל בתכנית התואר השני ויהיה מעוניין בכך, יוכל לבקש פטור בגינו, בצירוף מסמכים מתאימים. ועדת ההוראה תשקול אם להעניק פטור ותקבע איזה קורס חלופי יילמד התלמיד במסגרת קורסי התואר השני המוצעים לתלמידי המחלקה.

4.3 מסלול מהיר לתואר שני עם תזה-מית"ר להנדסה-מצטייני תואר ראשון להנדסה

מסלול מית"ר להנדסה מאפשרת לסטודנטים מצטיינים לסיים בחמש שנות לימוד תואר ראשון ושני. מסלול זה נועד לתלמידים מצטיינים בתואר ראשון המעוניינים להמשיך לתואר שני עם תזה. תלמידי שנה ד' במסלול זה הם בעצם מסטרנטים על כל המשתמע מכך. העבודה על פרויקט הגמר משולבת למעשה עם העבודה על התזה.

מטרות המסלול

- פיתוח מודעות בקרב סטודנטים מצטיינים להשתלב בתכנית לעידוד חוקרים.
- הקמת עתודה מחקרית.
- גיבוש נבחרת של מנהיגות טכנולוגית שתשפיע על עתיד המו"פ באקדמיה ובתעשייה.

פרטים על קבלה למסלול ותנאי המסלול מופיעים בשנתון הכללי של הפקולטה להנדסה.

5. תכנית לימודים לתואר שלישי (Ph.D.)

לימודי התואר השלישי לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) באוניברסיטת בן-גוריון נערכים על-פי נוהלי ביה"ס ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן (להלן ב"ס קרייטמן).

לימודי התואר השלישי בהנדסת מערכות מידע מיועדים להכשיר חוקרים ברמה גבוהה לתפקידי מחקר והוראה באקדמיה ובמוסדות מחקר, כמו גם לתפקידי מפתח בתחומי מערכות מידע בתעשייה עתירת הידע ובענפי המשק השונים.

הלימודים לתואר השלישי מותאמים לרקע, לניסיון ולתחום המחקר של כל תלמיד. עיקר הלימוד מתבטא בביצוע וכתובת עבודת מחקר (Dissertation). במסגרת לימודיו הסטודנט יידרש ללמוד קורסים, לבצע את עבודת המחקר ולהשתתף בפעילויות המחקר וההוראה השוטפות במחלקה.

התקנות והסדרי הלימודים לקראת התואר מתוארים בתקנון האקדמי המפורסם על ידי ב"ס קרייטמן.

תנאי הקבלה

דרישות הקבלה וסדרי הרישום מפורטים באתר ב"ס קרייטמן. התנאים הרשומים כאן משלימים את המוגדר שם.

בקשות להירשם ללימודי התואר השלישי בהנדסת מערכות מידע יכולים להגיש מי שעומדים בתנאים הבאים:

בעלי תואר שני בהנדסת מערכות מידע או מדעי המחשב או הנדסת תוכנה או תחומים קרובים, שלמדו באוניברסיטת בן-גוריון או אוניברסיטה מוכרת אחרת, וביצעו עבודת מחקר (תזה).

ממוצע ציוני התואר השני - 85 ומעלה; ציון התזה - גם כן 85 ומעלה.

לאחר שכל המסמכים הדרושים לטיפול בקבלת המועמד יגיעו לב"ס קרייטמן, הם יועברו לטיפול ולדיון בוועדת לימודי דוקטורט של המחלקה. הוועדה תהיה זכאית לדרוש מן המועמד להגיש מסמכים נוספים, כגון:

מסמך כוונות/מטרות מחקר - המפרט את הרקע של המועמד, תחומי המחקר המעניינים אותו, מטרותיו ותכניותיו במסגרת הלימודים ולאחריהם. במידת האפשר, יכלול המסמך גם הצעת מחקר פרלימינארית. (כל זאת בהיקף של 2-4 עמודים בלבד).

עותק של התזה שכתב במסגרת התואר השני (אפשר בצורת קובץ).
עותקים של מאמרים שפרסם או הגיש לפרסום בכתבי עת או באפיקים מקצועיים אחרים.
פרטים על ניסיון מקצועי בתחומים רלוונטיים למחקר המתוכנן.

כמו-כן, המועמד עשוי להיות מוזמן לראיון בפני חברי הוועדה וחברי סגל נוספים, ובהם המנחה המיועד.

דרישות הלימודים

בנוסף על הכתוב בתקנון האקדמי הנ"ל, להלן דרישות הלימודים במסגרת המחלקה:

- **לימודי השלמה:** מועמד שאין לו תואר שני בהנדסת מערכות מידע עשוי להידרש לקחת קורסי השלמה מתכנית התואר השני ואולי אף מתכנית התואר הראשון. הקורסים ייקבעו ע"י הוועדה בשיתוף עם המנחה המיועד.

- **לימודים לתואר:** קורסים מתכנית התואר השני בהיקף של לפחות 6 נק"ז (2 קורסים). הרשימה הראשונית של הקורסים תיקבע בעת קבלת המועמד ללימודים. ייתכנו שינויים ותוספות במהלך הלימודים. כמו-כן, בעקבות בחינת המועמדות יכולים חברי ועדת הבוחנים להמליץ על מילוי דרישות נוספות, שיאושרו ע"י הוועדה המחלקתית.
- **קורס שיטות מחקר במערכות מידע:** על התלמיד לקחת קורס זה במהלך שנת הלימודים הראשונה במסגרת לימודי ההשלמה, במידה ולא לקח אותו או קורס מקביל במסגרת לימודי התואר השני.
- **קורס כתיבה מדעית:** קורס זה ניתן מטעם הפקולטה להנדסה לכל תלמידי הדוקטוראט. הקורס אינו מקנה נק"ז. מומלץ לקחת קורס זה בשלב מוקדם של הלימודים לתואר.
- **מתן סמינרים:** על התלמיד לתת שני סמינרים מחלקתיים. בסמינר הראשון, שיינתן תוך 24 חודשים מתחילת הלימודים, התלמיד יציג את הצעת המחקר שלו וממצאים ראשונים; בסמינר השני התלמיד יציג את עבודת הדוקטוראט לקראת סיומה – עם הגשתה לשיפוט חיצוני.
- **השתתפות בסמינרים:** על התלמיד להשתתף בסמינר המחקר השבועי של המחלקה. תלמיד פנימי (מלגאי) חייב להשתתף בסמינר במשך כל התקופה שבה הוא מקבל מלגה (בדומה לכל חבר סגל אקדמי); תלמיד חיצוני חייב להשתתף במשך לימודיו ב-32 סמינרים לפחות.
- **הוראה/תרגול:** המחלקה זכאית לדרוש מתלמיד פנימי ללמד או לתרגל (תרגול פרונטאלי) עד 2 קורסים במהלך לימודי הדוקטוראט. תלמיד חיצוני יכול להידרש ללמד או לתרגל קורס אחד. כל זאת - על פי צרכי המחלקה. כתחליף להוראת קורס או תרגול בקורס, הדוקטוראנט יוכל להנחות לפחות 3 פרויקטים של תלמידי תואר ראשון (שנה ד') כמנחה מקצועי.
- **מלגות סיוע:** סטודנטים שמעורבים בפעילות המחלקה יכולים לקבל מהמחלקה סיוע בשכר לימוד ובמלגות קיום על פי תנאי המלגות באוניברסיטה. כמו כן, ניתן לקבל מלגות חוקר מתקציבי המחקר של המנחים לתיזה.